

សង្ខេបខ្លឹមសារលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្ទង់មតិ

«អំពើពុករលួយ និងផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពគ្រួសារ»

ការស្ទង់មតិគ្រួសារជាលក្ខណៈបរិមាណ ស្តីពី ទស្សនៈ/ការយល់ឃើញ ឥរិយាបថ និងផលប៉ះពាល់ នៃការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយតាមទម្រង់ផ្សេងៗទៅលើជីវភាពប្រចាំថ្ងៃនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១០

ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សេចក្តីផ្តើម

«អំពើពុករលួយ និងផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពគ្រួសារ» គឺជាការស្ទង់មតិបន្តពីការសិក្សាកាលពីឆ្នាំ ២០០៥ ដោយមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សង្គម។ គោលបំណងនៃការសិក្សា គឺដើម្បីបង្ហាញពីទស្សនៈ/ការយល់ឃើញ ឥរិយាបថ ចំពោះទម្រង់ប្រចាំថ្ងៃនៃការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយ។

លទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិផ្អែកទៅលើការសម្ភាសស៊ីជម្រៅ តាមបែបបទនាសម្ព័ន្ធច្បាស់លាស់ជាមួយនឹងសមាជិកនៃគ្រួសារចំនួន២០៣១ ពីខេត្ត២១ ក្នុងចំណោមខេត្តទាំង២៤ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

អ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយចៃដន្យតាមរយៈប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ និងបច្ចេកទេសជ្រើសរើសសំណាក ដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធលើណែនាំ។ ការជ្រើសរើសឃុំ និងរបាយរាងតំបន់ទីក្រុង និងជនបទ ផ្អែកទៅលើកម្រងទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រឆ្នាំ២០០៨។ តាមរយៈនៃដំណើរការនៃការជ្រើសរើសនេះ យើងទទួលបានអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានជាអ្នករស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជនជិត១/៣ និងអ្នកផ្សេងពីនេះ ជាអ្នករស់នៅតំបន់ជនបទ។

បញ្ហាគន្លឹះដែលបានកម្រើកឡើង

លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្ទង់មតិបានបង្ហាញ ថាការចំណាយខ្ពស់ សម្រាប់ការរស់នៅ តែជាបញ្ហាសំខាន់បំផុតសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ទោះបីជាចំនួនអ្នកផ្តល់សម្ភាស ដែលផ្តល់ចម្លើយនៅក្នុងចំណុចនេះមានចំនួនតិចជាងកាលពី៥ឆ្នាំមុនក្តី (ចុះពី ៥១% មកនៅ ៤៤%) ។

ការច្រើនធានាដែលចូលរួមជាងគេ			
ចំនួនអ្នកផ្តល់ចម្លើយ= ២០៣១	ចំនួនអ្នកផ្តល់សម្ភាស		
	២០១០	២០០៥	
ការចំណាយខ្ពស់សម្រាប់ការរស់នៅ	៨៩%	៤៤%	៥១%
អំពើពុករលួយ	២៨%	១៤%	២%
គ្មានឡើយ	២៧%	១៤%	២%

អំពើពុករលួយ និងគ្រឿងញៀន ដែលគេចាត់ទុកថាជាបញ្ហាតូចតាចក្នុងឆ្នាំ២០០៥ (២%) នោះបាន ក្លាយទៅជាបញ្ហាធំជាងគេទីពីរ និងទីបី ដោយអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានក្នុងឆ្នាំ២០១០ (បញ្ហាទាំងពីរ មានអត្រា១៤%)។

ជារួម ប្រជាពលរដ្ឋ ៨៤% ជឿថា អំពើពុករលួយជាបញ្ហាមួយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

សំណួរ ២៤៥: អំពើពុករលួយជាបញ្ហានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

	២០០៥	២០១០
យល់ស្របខ្លាំងណាស់	មិនមានចម្លើយ	៨៤%
យល់ស្រប	មិនមានចម្លើយ	៣៦%
ធម្មតា	មិនមានចម្លើយ	៨%
មិនយល់ស្រប	មិនមានចម្លើយ	៤%
មិនយល់ស្របខ្លាំងណាស់	មិនមានចម្លើយ	៣%
មិនដឹង	មិនមានចម្លើយ	០.១០%

ឧបត្ថម្ភដោយ

- ឥទ្ធិពលនៃអំពើពុករលួយនៅលើវិវត្តភាព

ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្ររស់នៅតំបន់ជនបទ បានចំណាយភាគរយខ្ពស់នៃប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេទៅអំពើពុករលួយ បើប្រៀបទៅ នឹងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានចំណូលមធ្យម និងចំណូលខ្ពស់។ គេបានប៉ាន់ប្រមាណថា ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ជនបទ បានចំណាយចន្លោះ ០.៣២ - ០.៣៥% នៃចំណូលគ្រួសារប្រចាំឆ្នាំរបស់ពួកគាត់ (ចន្លោះ ៧.២៤ - ៨.៤៧ ដុល្លារអាមេរិក) ទៅលើអំពើពុករលួយ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ឱកាសនៃការសុំឲ្យបង់សំណូកមានលក្ខណៈធំធេងបំផុតនៅតំបន់ទីក្រុង។

- ស្ត្រី និងអំពើពុករលួយ

«ស្ត្រីហាក់ដូចជាមានបទពិសោធន៍នឹងការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយច្រើនជាងបុរស»

អ្នកផ្តល់ចម្លើយប៉ាន់ប្រមាណថា ស្ត្រីនៅក្នុងគ្រួសារបង់សំណូកញឹកញាប់ជាងបុរស ការបង់ញឹកញាប់នេះប្រហែលមកពីទំនោរស្ត្រីជាអ្នកគ្រប់គ្រងគណនីនៅក្នុងគ្រួសារ។ ស្ត្រីមិនត្រូវបានសុំឲ្យបង់សំណូកខ្ពស់ជាងបុរសឡើយ។

- អំពើពុករលួយសាធារណៈ និង ជាលក្ខណៈឯកជន

លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្ទង់មតិ បានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវគំនិតចំណាត់ចែងស្ថាប័នសាធារណៈ និងស្ថាប័នឯកជន។ វាបង្ហាញថា ៧៦% នៃករណីប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងប៉ូលិស (មិនរាប់បញ្ចូលប៉ូលិសចរាចរ) បានញ្ញាំងឲ្យមានជាការទារសំណូក ឬ អំណោយ។ ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្ម ០% មន្ទីរពេទ្យ និងការព្យាបាលថែទាំ សុខភាពឯកជន ១% និងសេវាអគ្គីសនីឯកជន ១% មានភាគរយទាបជាងគេបំផុត។

- ស្ថាប័នដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់បំផុត (តែបង្អស់)

ស្ថាប័នពុករលួយបំផុតគឺ ចៅក្រម/តុលាការ នគរបាលចរាចរ អាជ្ញាធរគយរដ្ឋាករ និងប៉ូលិស ។ ទាំងនេះជាស្ថាប័នដែលប្រជាពលរដ្ឋចង់ឲ្យមានការកែប្រែ។ ទោះបីជាវិស័យសុខាភិបាលសាធារណៈទទួលបានការវាយតម្លៃវិជ្ជមានច្រើនក៏ដោយ អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានបានបញ្ជាក់ថា គួរតែមានការកែប្រែនៅក្នុងវិស័យនេះ។

- ការយល់ឃើញអំពីអំពើពុករលួយ

អំពើពុករលួយនៅប្រទេសកម្ពុជាតើឡើងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធដោយសារស្ទើរតែ៦០% នៃរាល់ពេលដែលក្រុមគ្រួសារបានផ្តល់នូវសំណូក ឬអំណោយដោយការយល់ព្រមផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ កត្តានេះវាស៊ីគ្នាឥតខ្ចោះជាមួយនឹងលទ្ធផលរកឃើញថា អំពើពុករលួយជួយធានាសេវាបានប្រសើរនៅកម្ពុជា។ ស្ទើរតែ ៣០% នៃពេលវេលាដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការស្តាប់ប៉ាន់ ប្រជាពលរដ្ឋសុទ្ធតែបានដឹងជាមុននូវរបៀប និងទំហំនៃសំណូកដែលត្រូវផ្តល់ឲ្យ។ កត្តានេះហើយដែលចង្អុលបង្ហាញពីភាពចាត់ប្រុងនៃប្រព័ន្ធស្តាប់ប៉ាន់។

- ការយល់ព្រមទទួលយកអំពើពុករលួយ

ប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០០៥ អំពើពុករលួយ ឃើញដូចជាមានការទទួលយកបានកាន់តែតិចទៅៗ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកផ្តល់ចម្លើយមានឥរិយាបថព្រមទទួលយកកាន់តែច្រើនចំពោះអំពើពុករលួយ ប្រសិនបើអំពើពុករលួយនោះបានចំណេញដល់បុគ្គលខ្លួនឯង។ អ្នកផ្តល់ចម្លើយត្រូវបានសួរឲ្យធ្វើការវាយតម្លៃថាតើ “អំពើពុករលួយធ្វើឲ្យការផ្តល់សេវាបានល្អជាង ឬយ៉ាងណា?” ហើយ៥៥%នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយបានយល់ស្របខ្លាំង ឬយល់ស្រប។

- អំពើពុករលួយ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ

ការយល់ឃើញទាក់ទងនឹងសេវាសាធារណៈ និងសុចរិតភាពក្នុងចំណោមស្ថាប័ននយោបាយ និងសេវាកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានភាពប្រសើរឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៥ មក ហើយក៏មានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថដ៏គួរឲ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ ជាពិសេសចំពោះសេវាសាធារណៈ ដូចជា ស្ថាប័នសុខាភិបាល និងអប់រំ ការចុះបញ្ជីសាធារណៈ និងភ្នាក់ងារផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្ម។ សូម្បីតែការយល់ឃើញអំពីប៉ូលិស និងចៅក្រម ដែលបានទទួលពិន្ទុទាបបំផុតនៅក្នុងការស្ទង់មតិនោះ ក៏មានភាពប្រសើរឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដែរ។

- វគ្គៈ រដ្ឋាភិបាលក្នុងការបំបាត់អំពើពុករលួយ

ប្រជាពលរដ្ឋ៦៩% នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយមានជំនឿថា រដ្ឋាភិបាលមានចំណងនឹងឆន្ទៈក្នុងការបំបាត់និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។

សំណួរ២៤២ រដ្ឋាភិបាលគឺមានចំណងលុបបំបាត់អំពើពុករលួយដោយ			
	២០០៥		២០១០
យល់ស្របខ្លាំងណាស់	១៣.០០%	៦៩%	២៦% (៥២៣)
យល់ស្រប	១៥.០០%		៤៣% (៨៦៨)
ធម្មតា	១៩.០០%		១៣% (២៦៨)
មិនយល់ស្រប	១៨.០០%		១៣% (២៦៨)
មិនយល់ស្របទាល់តែសោះ	២៤.០០%		៥% (៩៩)
មិនដឹង	១១.០០%		០% (៥)

អនុសាសន៍

- លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្ទង់មតិនេះ អាចប្រើប្រាស់ជា៖
- ទិន្នន័យសម្រាប់អភិវឌ្ឍផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
 - វាស់ស្ទង់អំពីឥទ្ធិពលនៃអំពើពុករលួយ
 - រូបភាពរួម នៃតំណាងថ្នាក់ជាតិ អំពីការយល់ឃើញ ឥរិយាបថ របស់ប្រជាពលរដ្ឋចំពោះទម្រង់ប្រចាំថ្ងៃនៃការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ។
- របាយការណ៍លម្អិតទាំងភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស អាចទាញយកពីគេហទំព័រ www.saatsaam.info ឬ www.pactcambodia.org

Summary of Key Findings

CORRUPTION AND CAMBODIAN HOUSEHOLDS

A Quantitative Household Survey on Perceptions, Attitudes and Impact of Everyday Forms of Corrupt Practices in Cambodia – 2010

PHNOM PENH, CAMBODIA, OCTOBER 2010

INTRODUCTION

“CORRUPTION AND CAMBODIAN HOUSEHOLDS” is the follow-up to a survey undertaken in 2005 by the Center for Social Development. The objective of the survey: outline a nationally representative picture of Cambodian perceptions and attitudes towards corrupt practices.

The findings are based on interviews with members of 2031 households from 21 of Cambodia’s 24 provinces. Respondents were selected according to a computer-based random selection program and a linear systematic sampling technique. The selection of communes and the distribution between urban and rural were based on the General Population Dataset 2008. The selection process resulted in nearly one third of respondents living in urban areas and the rest in rural areas.

OVERALL FINDINGS

According to respondents, the high cost of living remains the most important issue, although fewer people point to this compared to five years ago (down from 51% to 44%).

General perceptions of most serious concerns in Cambodia			
N=2031	No. of	2010	2005
	Respondents	%	%
High cost of living	897	44%	51%
Corruption	280	14%	2%
Drugs	275	14%	2%

Corruption and drugs have both moved up from being considered minor problems in 2005 (2%) to the second and third biggest problems for respondents in 2010 (both scored 14%).

In all, 84% of the population believes that corruption is a problem in Cambodia.

Q245: Corruption is problem in Cambodia		
	2005	2010
Strongly agree	n.a.	48% (983)
Agree	n.a.	84% 36% (732)
Neither agree nor disagree	n.a.	8% (176)
Disagree	n.a.	7% 4% (80)
Strongly disagree	n.a.	3% (58)
Do not know	n.a.	0% (2)

Supported by:

- HOW CORRUPTION IMPACTS PEOPLE'S LIVES

Poor people living in rural areas pay a relatively higher percentage of their income on corruption compared with middle and high income people. It is estimated that people living in rural areas spend between 0.32 - 0.35% of their yearly household income (between US\$7.24-\$8.47) on corruption. Still, **the chance of being asked to pay a bribe is greatest in urban areas.**

- GENDER AND CORRUPTION

"It is more likely for a woman to be exposed to corrupt behavior than a man"

Respondents estimate that women in households pay bribes more often than men, but this is likely because they tend to manage the household accounts.

Women are not asked to pay higher bribes than men.

- PUBLIC AND PRIVATE CORRUPTION

Findings reveal a large gap between public and private institutions. In 76% of cases, contact with police (excluding traffic police) resulted in a bribe or gift solicited. Business licensing (0%), private health care service (1%) and private electricity service (1%) account for the lowest percentages.

- INSTITUTIONS MOST IN NEED OF IMPROVEMENT

Judges/courts, traffic police, customs authorities and police are perceived as the most corrupt institutions. People also responded that if corruption is to be reduced, these are the most important institutions to work on. Even though public health care has a much more positive rating, respondents also mention that something has to be done in that area.

- PERCEPTIONS OF CORRUPTION IN CAMBODIA

Corruption in Cambodia occurs in a systematic way, since nearly 60% of the time the household offers the bribe or a gift of its own accord. This fits well with the finding that corruption helps secure better services in Cambodia. Almost 30% of the time a bribe is solicited, people know beforehand how to give and how much

to give, indicating familiarity with an embedded system.

- ACCEPTANCE OF CORRUPTION

Compared to 2005, corruption appears less acceptable. However, respondents have a more accepting attitude towards corruption if it benefits them personally. When asked if corruption results in better service, 55% strongly or somewhat agreed.

- CORRUPTION AND SERVICE DELIVERY

There was a general positive improvement in opinion of the quality of public services compared to 2005 with public health care providers, business licensing, public registry, police (excluding traffic police) and the customs authority showing the greatest improvement.

- POSITIVE ATTITUDE TOWARD THE GOVERNMENT WILL TO FIGHT CORRUPTION

69% of respondents believe that government has a sincere desire and will to combat corruption.

Q242: The government has a sincere desire and will to combat corruption.		
	2005	2010
Strongly agree	13%	26% (523)
Agree	15%	43% (868)
Neither agree nor disagree	19%	13% (268)
Disagree	18%	13% (268)
Strongly disagree	24%	5% (99)
Do not know	11%	0% (5)

RECOMMENDATIONS

The findings from the survey could be used as:

- a baseline for strategic development;
- a measurement of the impact of corruption;
- a nationally representative picture of Cambodian perceptions and attitudes towards corrupt practices.

For a copy of the full report in English and Khmer go to www.saatsaam.info and www.pactcambodia.org